

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARAQAND DAVLAT
UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

"TASDIQLAYMAN"

Direktor:

Sh.R.Urakov

2023 yil "31" 08

**YUNOGOGIKA
FANINING O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000- Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110100– Pedagogika

Kattaqo'rg'on - 2024

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
Yun0208	2024-2025	3-4	4-4
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek	4-4	
Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy jami (soat)
1. Yunogogika	120	120	240

2. I. Faning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - bakalavr talabalarga yoshlarni ijtimoiy rivojlanishini, ularni ijtimoiy pedagogik-psixologik qo'llab-quvvatlashni, yoshlarga tarbiyaviy ta'sir ko'rsatishning pedagogik texnologiyalari, usullarini ishlab chiqishga oid nazariy va amaliy ma'lumotlar berishdan iborat.

Fanning vazifasi - talabalarni yunogogika faning nazariy asoslariga oid bilimlar bilan qurollantirish; yoshlar tarbiyasi strategiyalarining ilmiy yondoshuvlari asosida samarali tashkil etish uchun zarur ko'nikmalarni egallash; ijtimoiy-pedagogik faoliyatning o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda zamonaviy texnologiyalarni keng doirada qo'llay olishga yo'naltirish; yoshlarni qo'llab-quvvatlashda ijtimoiy-pedagogik faoliyatni amalga oshirishga doir ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-MODUL. Yunogogika fanining nazariy asoslari.

1-Mavzu: Yunogogika-pedagogikaning mustaqil sohasi sifatida.

Yunogogika fanining ob'ekti va predmeti. Fanning funksiyalari. Yunogogika fanining boshqa fanlar bilan aloqadorligi. Fanning ilmiy-tadqiqot metodlari.

2-Mavzu: Yoshlar bilan ishlash bo'yicha kasbiy-pedagogik faoliyat va uning o'ziga xosliklari.

Tarixiy manbalarda yoshlar masalalarining yoritilishi. O'arb uyg'onish davrida yoshlar muammolarining o'rganilishi. Sharq uyg'onish davri mutafakkirlari asarlarida yunogogika fanining rivojlanishi. Yoshlar bilan ishlash bo'yicha kasbiy-pedagogik faoliyat va uning o'ziga xosliklari.

3-Mavzu: Shaxs va individuallik. Ijtimoiylashuv va yoshlar ta'limi.

Shaxsni shakllanish jarayonlari. Individuallik tushunchasi. Shaxs ijtimoiylashuv mezonlari. Ijtimoiylashuvga ta'sir etuvchi faktorlar. Shaxsga ta'lim berish mazmuni.

4-Mavzu: Yoshlar tarbiyasi.

Yoshlar tarbiyasi. Tarbiyaning maqsadi va vazifalari. Tarbiya strategiyalarining ilmiy yondoshuvlari. Tarbiya modellari. Tarbiya metodlari. Klassifikatsiyasi. Tarbiya tizimini rivojlantirish omillari.

5-Mavzu: Yoshlar ta'lim-tarbiyasi muammolarini tadqiq etishning ilmiy-pedagogik metodlari.

Ilmiy-pedagogik metodlarining tasnifi. Pedagogik tadqiqotlar klassifikatsiyasi. Nazariy va empirik metodlar tavsifi. Pedagogik eksperiment mazmuni. Testlashtirish metodi va testlarga qo'yiladigan asosiy talablar. Pedagogik konsilium yoki ekspertlar tavsifi metodi hamda undan foydalanish yo'llari.

Pedagogik korreksiya umumtarbiyaviy metodlar va ularni qo'llanilishi. Pedagogik korreksiya ta'limning ma'lumot beruvchi metodlardan foydalanish yo'llari. Pedagogik korreksiya interfaol metodlarni qo'llash. Maktab o'quvchilarini pedagogik korreksiya qilishda qo'llaniladigan metodlarning turlari.

6-Mavzu: Yoshlar tarbiyasida ijtimoiy pedagogik faoliyat: mazmuni, tuzilmasi va funksiyalari.

Ijtimoiy pedagogik faoliyatning mazmuni. Ijtimoiy pedagogik faoliyatda yoshlar tarbiyasi masalalari. Ijtimoiy pedagogik faoliyat tuzilmasi va funksiyalari.

Ijtimoiy-pedagogik trening to'g'risida tushuncha. Ijtimoiy pedagogik treningni maqsadi, vazifalari hamda tashkil etish texnologiyasi.

7-Mavzu: Yoshlar bilan ishlash tashkilotchisining ijtimoiy pedagogik faoliyati tamoyillari

Yoshlar bilan ishlash tashkilotchisining umumiy tushunchalar. Yoshlar tashkilotchisining shaxs shakllanishiga ta'siri. Yoshlar tashkilotchisining faoliyatini tashkil etish tamoyillari.

8-Mavzu: Yoshlarda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirish

Ijtimoiy kompetentlik tushunchasini mazmuni. Yoshlarni ijtimoiy kompetentligini shakllantirish yo'nalishlari. Ijtimoiy kompetentligini shakllantirish funksiyalari. Yoshlarni ijtimoiy kompetentligini shakllantirish jarayon vazifalari. Yoshlarni ijtimoiy kompetentligini shakllantirish bosqichlari.

9-Mavzu: Yoshlarni ijtimoiy o'z-o'zini anglashga tayyorlikni shakllantirish.

Ijtimoiy o'z-o'zini anglashga pedagogik yondoshuv. Yoshlar ijtimoiy o'z-o'zini anglashning asosiy yo'nalishlari va funksiyalari. Yoshlar ijtimoiy o'z-o'zini anglashning

shart-sharoitlari. Yoshlar ijtimoiy o'z-o'zini anglash darajalari bosqichlari.

II-MODUL. Yunogogika fanining amaliy asoslari.

10-Mavzu: Oilada bolalar bilan muloqatni yo'lga qo'yishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari.

Yoshlarni ijtimoiy pedagogik qo'llab-quvvatlash-pedagogik muammo sifatida. Yoshlar hayotidagi voqea hodisalarini tasniflash. Ijtimoiy pedagogik qo'llab-quvvatlash funksiyalari. Ijtimoiy pedagogik qo'llab-quvvatlash jarayonini algoritmik ketma-ketligi.

11-Mavzu: Yoshlar bilan ishlashda ijtimoiy pedagogik innovatika va loyihalaviy faoliyat.

Ijtimoiy pedagogik innovatika mazmuni va mohiyati. Yoshlarni loyihalash faoliyatini tashkil etish. Loyiha faoliyatini tashkil etish tamoyillari. Yoshlarni loyihalash faoliyatini tashkil etish bosqichlari.

12-Mavzu: O'quvchi-yoshlar o'rtasida deviant xulq-atvor profilaktikasi.

Deviant xulq-atvor tushunchasi. Yoshlar deviant xulq-atvorining kelib chiqish sabablari. Profilaktika jarayonlarining mazmuni. Yoshlar deviant xulq-atvorining oldini olishning tarkibiy qismlari.

13-Mavzu: Uyushmagan yoshlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.

Yoshlar submadaniyati xarakteristikasi. Uyushmagan yoshlar bilan ishlashning huquqiy asoslari. Uyushmagan yoshlar bilan ishlash tizimi. Uyushmagan yoshlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat. Ijtimoiy-pedagogik faoliyat bosqichlari.

14-Mavzu: Yuqori sinf o'quvchilari bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.

Ta'lim muassalarida yuqori sinf o'quvchilari bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ishning o'ziga xosliklari. Yuqori sinf o'quvchilarining psixologik xususiyatlari. Yuqori sinf o'quvchilari bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish yo'nalishlari.

15-Mavzu: Kasb-hunar maktabi o'quvchilarini ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.

Kasb-hunar maktabi o'quvchilarini ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash pedagogik muammo sifatida. Kasb-hunar maktabi o'quvchilari psixologiyasi. O'quvchilar bilan olib

boriladigan ma'naviy-ma'rifiy ishlar mazmuni.

16-Mavzu: Ishlab chiqarish va tadbirkorlik bilan shug'ullanayotgan hamda harbiy xizmatni o'tayotgan yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.

Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlashda ishlab chiqarish va tadbirkorlikka tayyorlashning o'ziga xosliklari. Ustoz-shogird tizimini ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlashdagi ahamiyati. Harbiy xizmatchilarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash mazmuni.

17-Mavzu: Yosh oilalarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.

Yosh oilaning vujudga kelishi va uning vazifalari. Yosh oilaning shakllanish bosqichlari. Yosh oilalardagi mavjud muammolar. Konfliktli oilaning vujudga kelish sabablari va unga ijtimoiy-pedagogik yordam. Konfliktlarni bartaraf etish yo'llari.

18-Mavzu: Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish organlari faoliyatini rivojlantirish

Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish organlarining asosiy xarakteristikasi. Yoshlar o'z-o'zini boshqarish-mustaqil hayotga tayyorlashning turi ekanligi. Yoshlar o'z-o'zini boshqarish tizimini takomillashtirish. Yoshlar o'z-o'zini boshqarish tizimini takomillashtirish tamoyillari. Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish tizimini takomillashtirish prinsiplari. Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish tizimini takomillashtirish modeli.

19-Mavzu: Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.

Yoshlarni liderlik faoliyatiga tayyorlash pedagogik-psixologik muammo sifatida. Liderlik fenomeni. Yoshlarni liderlikka tayyorlashning ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash jarayoni tuzilishi. Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash prinsiplari.

20-Mavzu: Yoshlar uchun ijtimoiy xizmatlar: faoliyatning pedagogik komponenti.

Yoshlar uchun ijtimoiy xizmatlarning tarkibiy qismlari. Ijtimoiy-pedagogik faoliyat tajribasida ijtimoiy xizmatlarning mazmuni. Yoshlar uchun ijtimoiy xizmatlarda ijtimoiy-pedagogik faoliyat komponentlari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Yunogogika-pedagogikaning mustaqil sohasi sifatida.
2. Yoshlar bilan ishlash bo'yicha kasbiy-pedagogik faoliyat va uning o'ziga xosliklari.
3. Shaxs va individuallik. Ijtimoiylashuv va yoshlar ta'limi.
4. Yoshlar tarbiyasi.
5. Yoshlar ta'lim-tarbiyasi muammolarini tadqiq etishning ilmiy-pedagogik

	metodlari.
6.	Yoshlar tarbiyasida ijtimoiy pedagogik faoliyat: mazmuni, tuzilmasi va funksiyalari.
7.	Yoshlar bilan ishlash tashkilotchisining ijtimoiy pedagogik faoliyati tamoyillari
8.	Yoshlarda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirish
9.	Yoshlarni ijtimoiy o'z-o'zini anglashga tayyorlikni shakllantirish.
10.	Oilada bolalar bilan muloqotni yo'lga qo'yishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari.
11.	Yoshlar bilan ishlashda ijtimoiy pedagogik innovatika va loyihaviy faoliyat.
12.	O'quvchi-yoshlar o'rtasida deviant xulq-atvor profilaktikasi.
13.	Uyushmagan yoshlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.
14.	Yuqori sinf o'quvchilari bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.
15.	Kasb-hunar maktabi o'quvchilarini ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
16.	Ishlab chiqarish va tadbirkorlik bilan shug'ullanayotgan hamda harbiy xizmatni o'tayotgan yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
17.	Yosh oilalarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
18.	Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish organlari faoliyatini rivojlantirish.
19.	Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
20.	Yoshlar uchun ijtimoiy xizmatlar: faoliyatning pedagogik komponenti.
IV. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.	
Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:	
1.	Yunogogika-pedagogikaning mustaqil sohasi sifatida.
2.	Yoshlar bilan ishlash bo'yicha kasbiy-pedagogik faoliyat va uning o'ziga xosliklari.
3.	Shaxs va individuallik. Ijtimoiylashuv va yoshlar ta'limi.
4.	Yoshlar tarbiyasi.
5.	Yoshlar ta'lim-tarbiyasi muammolarini tadqiq etishning ilmiy-pedagogik metodlari.
6.	Yoshlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat mazmuni, tuzilmasi va funksiyalari.
7.	Yoshlar bilan ishlash bo'yicha yetakchining ijtimoiy-pedagogik faoliyatini tashkil etish tamoyillari.
8.	Yoshlarda ijtimoiy kompetentlikni shakllantirish.
9.	Yoshlarni ijtimoiy hayotda o'z-o'zini topishga tayyorlikni shakllantirish.
10.	Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash tizimi.

11.	Yoshlar bilan ishlashda ijtimoiy-pedagogik innovatika va loyihaviy faoliyat.
12.	Yoshlar o'rtasidagi deviant xulq-atvor profilaktikasi.
13.	Uyushmagan yoshlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.
14.	Yuqori sinf o'quvchilari bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.
15.	Kasb-hunar maktabi o'quvchilarini ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
16.	Ishlab chiqarish va tadbirkorlik bilan shug'ullanayotgan hamda harbiy xizmatni o'tayotgan yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
17.	Yosh oilalarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
18.	Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish organlari faoliyatini rivojlantirish.
19.	Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
20.	Yoshlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish: faoliyatning pedagogik komponenti.
V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.	
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:	
(120 soat)	
1.	Yangi taraqqiyot davrida yoshlarni ijtimoiy rivojlantirish.
2.	O'zbekiston yoshlarga oid siyosatning huquqiy asoslari.
3.	Yoshlarga oid davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari.
4.	Yoshlarni qo'llab-quvvatlashda davlat siyosatining ahamiyati.
5.	Yoshlarga oid davlat siyosatining izchil va samarali tashkil etish.
6.	Yoshlar ta'lim-tarbiyasi muammolarini tadqiq etishning ilmiy-pedagogik metodlari.
7.	Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash tizimi.
8.	Yoshlar bilan ishlashda ijtimoiy pedagogik innovatika va loyihaviy faoliyat.
9.	Yoshlar o'rtasidagi deviant xulq-atvor profilaktikasi.
10.	Uyushmagan yoshlar bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.
11.	Yuqori sinf o'quvchilari bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik ish.
12.	Kasb-hunar maktabi o'quvchilarini ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
13.	Ishlab chiqarish va tadbirkorlik bilan shug'ullanayotgan hamda harbiy xizmatni o'tayotgan yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
14.	Yosh oilalarni ijtimoiy pedagogik qo'llab-quvvatlash.
15.	Yoshlarning o'z-o'zini boshqarish organlari faoliyatini rivojlantirish.

16.	Lider va tashkilotchi yoshlarni ijtimoiy-pedagogik qo'llab-quvvatlash.
17.	Yoshlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish: faoliyatning pedagogik komponenti.
18.	Yoshlarni kasb-hunarga maqsadli yo'naltirishga doir ijtimoiy-pedagogik ish.
19.	Yozgi dam olish oromgohlarida pedagogik faoliyatni tashkil etish.
20.	Yoshlar bilan tashkil etiladigan tadbirlarni tashkil etish metodikasi.
21.	Volontyorlik va volontyor guruhlar bilan tashkil etiladigan faoliyat.
22.	Yoshlar tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash va ularga ko'maklashish
3.	VII. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: -Yunogogikaning mohiyati, mazmuni, yoshlar tarbiyasi va ularni rivojlanishidagi o'rnini, ijtimoiy-pedagogik faoliyat shakli va metodlari, ijtimoiy pedagogik faoliyat tashkil etishda o'quvchilar yosh xususiyatlarini hisobga olish to'g'risida tassavur va bilimga ega bo'lishi ; -Yunogogika fanining tamoyillari, tuzilmasi, metodlari va texnologiyalarini amaliyotda qo'llash yo'llari va vositalarini bilishi va ulardan foydalana olish ko'nikmalariga ega bo'lishi ; -Yoshlar tarbiyasini tashkil etish hamda olingan natijalarni to'g'ri tahlil etish, umumlashtirish va xulosa qilish orqali ijtimoiy-pedagogik jarayonni boshqarishga oid ratsional qaror qabul qilish malakalariga ega bo'lishi kerak
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: -interfaol keys-stadlar; -seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); -guruhlarda ishlash; -taqdimotlar qilish; -individual loyihalar; -jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. Rojkov M.I. Pedagogicheskoe obespechenie rabot s molodyojyu. Yunogogika.- M.: Gumanitar. Izd. sentr VLADOS, Uchebnoe posobie dlya studentov vuzov. 2008.-246 s. 2. Podlasiy I.P. Pedagogika: v 3-x kn. -Moskva: VLADOS, 2013.

3.	Xodjavev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik.-T.: SANO-STANDART, 2017.
4.	Ishmuhamedov R, Abduqodirov A, Pardaev A. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar. O'quv qo'll.-T.: Fan va texnologiya, 2010.
Qo'shimcha adabiyotlar:	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar/ Sh.M. Mirziyoyev. Toshkent: O'zbekiston, 2017. 104 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. "Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligi garovi" mavzusidagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruzasi. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 48 b.
3.	Sh.M. Mirziyoyev. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b.
4.	Sh.M. Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston strategiyasi. - T. 2021. - 458 b.
5.	K.Hoshimov, S.Nishonova. Pedagogika tarixi. T.: 2005 y
6.	O'zbek pedagogikasi antologiyasi. 1-jild. Tuzuvchi-mualliflar: K.Hoshimov, S.Ochil. -Toshkent "O'qituvchi", 1995; 2-jild. Tuzuvchi-mualliflar S.Ochil, K.Hoshimov -Toshkent "O'qituvchi", 1999 y.
7.	N.Egamberdiyeva, Ijtimoiy pedagogika. Darslik. Alisher Navoiy nomidagi O'zMKNT.: 2009-yil.
8.	R.A.Mavlonova, N.H.Vohidova, Ijtimoiy pedagogika. O'quv qo'llanma. T.: Noshir 2009-yil
Axborot manbalari (saytlar):	
1.	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.
2.	http://tdpu.uz
3.	http://ziyonet.uz
4.	http://edu.uz
5.	www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK)
6.	http://pedagog.uz
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2022 yil 31 - avgust 10-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: L.Nomozova - SamDU "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport" kafedrasida o'qituvchisi

9. Taqrizchilar:

Dots. Sh.R.Urakov - SamDUKF, "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim, sport"
kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi

Dots.N.Kiyamov - Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Maktabgacha
va boshlang'ich ta'lim fakultetiti Fakultetlararo pedagogika
kafedrası professori (DSc)